

Andrew Stephen Damick

**PENTICOSTALII, MORMONII
ȘI MARTORII LUI IEHOVA**

Semnele unui proroc mincinos

Traducere din limba engleză de
DRAGOȘ DÂSCĂ

DOXOLOGIA
Iași, 2024

Cuprins

Argument	IX
Penticostalii	1
Introducere	3
1. Așa-zisa „a doua Cincizecime” – nașterea penticostalismului	7
2. Vorbirea în limbi – semn definitoriu al „botezului de la Duhul”	21
3. Vindecarea prin credință	29
4. Profeția – un dar al „noii Cincizecimi”	45
5. Ungerea – restaurarea „harurilor pierdute”	48
6. Spectacol și celebritate	51
7. <i>Nu-l criticați pe unsul Domnului!</i>	55
Concluzii – Este posibilă unirea dintre penticostali și ortodocși?	59
 Mormonii	
Joseph Smith și practica ocultă a divinației	69
Nașterea cultului mormon	70
Teologia mormonilor	76
<i>Cartea lui Mormon: fantezie și plagiat</i>	82

Mormonii și francmasoneria	85
Prozelitism și denomi nații mormone. Organizarea internă	86

Martorii lui Iehova

Începuturile unui cult pseudo-creștin: un lanț de profeții mincinoase	89
Teologia Martorilor lui Iehova și practici controversate	93
Concluzii	101

Indici generali	105
------------------------------	-----

PRACTICI, CONCEPTE ȘI CARACTERISTICI ALE PENTICOSTALILOR

1. Așa-zisa „a doua Cincizecime” – nașterea pentecostalismului

Afirmația istorică fundamentală a pentecostalismului este că la începutul secolului XX a avut loc o nouă Cincizecime. Această nouă Cincizecime a însemnat inaugurarea unei noi ere, o nouă revărsare a puterii și a minunilor Duhului. Minunile din primul veac creștin se săvârșesc din nou: a fost restabilită nu doar puterea de a vorbi în limbi și de a înfăptui vindecări miraculoase, dar a fost dată și o nouă revelație. Dumnezeu vorbește în mod direct prin intermediul unui nou grup de profeți și apostoli a căror autoritate echivalează (mai mult sau mai puțin tacit) cu cea a sfinților biblici. Apostolii și profeții din Biblie încă dețin un loc unic în revelația creștină, dar noua revărsare a Duhului Sfânt în America începutului de secol XX a dăruit o putere și o revelație foarte asemănătoare cu cele experimentate de Apostoli. Această afirmație istorică este cea care, în opinia mea, diferențiază pentecostalismul ca fiind un al patrulea tip de mișcare creștină.

Cei care studiază istoria cultului pentecostal știu că predicatorul afro-american William Seymour (1870-1922) este figura principală a începutului acestuia, dar nu el a fost la originea renumitei „treziri” și „binecuvântări” din Los Angeles, în primăvara lui 1906. În realitate, activitatea lui Seymour s-a mărginit la propovăduirea unei versiuni simplificate a doctrinelor și practicilor pe care le învățase în Houston, Texas, de la un fost predicator baptist – Charles Fox Parham (1873-1929).

Pe fondul entuziasmului religios stârnit de predicatorii din Mișcarea Sfințeniei la sfârșitul secolului XIX, Parham a început în 1900 să propovăduiască lumii că a avut loc o a doua Cincizecime. Iată ce spunea în unul din articolele sale:

Dumnezeu mi-a explicat foarte clar că m-a ales și m-a învățat pentru a propovădui lumii acest adevăr măreț și că, dacă doresc să mă implic, după ce am luat în considerare toate persecuțiile, greutățile, încercările, defăimările, scandalurile pe care decizia le implică, El mă va binecuvânta.

Atunci am răspuns: „Doamne, voi face ce îmi zici, doar să-mi dai această binecuvântare”.

Chiar în acel moment mi s-a pus ceva în gât, slava s-a pogorât peste mine și am început să-L slăvesc pe Dumnezeu în suedeză [*sic*] însă, după aceea, am vorbit în alte limbi, până spre dimineață.⁴

⁴ Charles F. Parham, „The Latter Rain [Ploaia târzie]” [1900-1901], în *The Life of Charles F. Parham: Founder of the Apostolic Faith Movement* [Viața lui Charles F. Parham, întemeietorul Mișcării Credența Apostolică], de Sarah Thistlethwaite Parham, 1930, p. 54.

Pentru majoritatea penticostalilor, rolul decisiv al lui Parham în istoria primară a penticostalismului a fost neclar decenii de-a rândul din pricina scandalurilor și defec-telor personale, care i-au subminat credibilitatea. De exemplu, în 1907, a fost arestat în urma unor acuzații de sodomie (ulterior, aceste acuzații au fost retrase), de incitare la rasism în public (chiar de implicare în Ku Klux Klan; acuzația de rasism este ironică, de vreme ce o persoană de culoare a fost cel mai renumit ucenic al său). Parham a mai fost acuzat și de infracțiuni econo-mico-financiare.

Mai mult, Parham a întâmpinat greutăți în popula-rizarea propriilor învățături, din cauza ambiguității și inovațiilor sale teologice. De exemplu, el a propovăduit că Dumnezeu a creat două rase omenești, „fiii lui Dum-nezeu” și rasa adamică. Cain făcea partea din cea ada-mică, însă era căsătorit cu o „fiică a lui Dumnezeu” (Parham condamnă căsătoria interracială). Noe a fost de fapt cruțat de potop, deoarece era un urmaș neîntinat al lui Adam. Parham a mai propovăduit și o formă de israelism britanic: teoria că locuitorii Arhipelagului Bri-tanic sunt descendenții celor 10 triburi ale lui Israel.

Însă, în pofida tuturor acestor abateri teologice și mo-rale, influența lui Parham asupra începuturilor penticos-talismului prin intermediul predicatorului afro-american William Seymour a fost profundă. Cea mai însemnată contribuție a sa la geneza penticostalismului a fost învățătura că **vorbirea în limbi este „dovada biblică”**

În ceea ce privește Biserica Ortodoxă, noi nu propovăduim o a doua mare binecuvântare revărsată asupra comunității creștine, fiindcă nu există decât o singură Cincizecime autentică, cea descrisă în capitolul al 2-lea de la Faptele Apostolilor. În profeția lui Ioil nu există niciun indiciu că ar mai urma vreo alta. Mai mult, la Cincizecime a avut loc constituirea Bisericii în deplinătatea ei pe pământ, nu doar o împuternicire a credincioșilor pentru a merge să evanghelizeze lumea. La fel ca moartea și Învierea lui Iisus, **Cincizecimea nu este repetabilă**. Totodată, Biserica a crezut dintotdeauna că Iisus va veni „în curând”, însă noi nu știm nici ziua, nici ceasul (Matei 24, 36); nici măcar nu putem spune că este cu adevărat iminentă. Poate că, într-adevăr, este, dar nu știm exact când va veni Hristos.

Îndoielile cu privire la Cincizecimile suplimentare fac parte dintr-o obiecție mai cuprinzătoare cu privire la toate noile revelații: **care este criteriul pe baza căruia o așa-zisă nouă revelație poate fi considerată autentică?**

Penticostalii spun că minunile sunt dovada, dar ortodocșii au altă părere. Spre deosebire de multe culte protestante, Biserica Ortodoxă nu este cesaționistă*:

* „Cesaționismul este teoria că darurile miraculoase ale Duhului Sfânt, adică profeția, darul minunilor, darul vindecării și cel al limbilor, au încetat de la data când s-a terminat scrierea Noului Testament. Cuvântul «cesaționism» vine din limba engleză, unde *to cessate*

colegul său predicator la Adunările lui Dumnezeu, pe nume Jack Coe, a fost și el izgonit pentru „inducerea în eroare a publicului”: i-a îndemnat pe credincioși să nu mai ia medicamente și să nu mai apeleze la doctori; William Branham părea uneori că este nebun; Aimee Semple McPherson era divorțată și trăia în adulter; iar vedete harismatice moderne precum Jimmy Swaggart și Jim Bakker au avut, de asemenea, eșecuri dramatice cauzate de scandaluri.

Însă apologeții penticostali spun că Dumnezeu S-a folosit oricum de ei și, oarecum ironic, aceste personalități care au eșuat moral și social sunt de fapt eroi care trebuie imitați, tocmai datorită combinației dintre defectele personale și capacitatea lor de a putea obține rezultate pozitive în misiunea penticostalismului. De ce ar trebui să conteze faptul că predicatorul a eșuat în viața de familie sau are cazier? De ce ar trebui să conteze faptul că există rivalități și chiar conflicte publice directe între membrii unor familii profund implicate în conducerea mișcării penticostale? (Multe dintre aceste biserici sunt „afaceri de familie”.*) Iată că Dumnezeu lucrează prin ei în continuare!

Deși este adevărat că unii eroi biblici, precum David, au păcătuțit, iar Dumnezeu a lucrat în continuare prin ei, subiectul discuției nu este voia lui Dumnezeu de a se folosi de cineva. Dumnezeu poate lucra prin oricare

* A se vedea în acest sens serialul *The Righteous Gemstones* (cu John Goodman, Danny McBride, printre alții), bazat pe fapte reale din mediul penticostal al mega-bisericilor. [n.tr.]

Cartea lui Mormon: fantezie și plagiat

Cartea lui Mormon a fost revizuită de-a lungul anilor. Majoritatea miilor de revizuirii au ca obiect greșeli minore, gramaticale și ortografice, însă au fost operate și multe modificări majore. Acest aspect nu ar fi fost problematic dacă Joseph Smith însuși nu ar fi susținut că traducerea sa este inspirată de Dumnezeu. Mai mult, Smith le spunea copiștilor săi că Dumnezeu nu îi va dicta revelațiile mai departe, dacă ei nu scriu întocmai ceea ce el le spune. Ne punem întrebarea: dacă era atât de important ca textul „scripturii” mormone să nu sufere modificări, fiindcă fusese dictat de îngeri, de ce ulterior a fost corectat de nenumărate ori? De-a lungul anilor, liderii mișcării mormone au mușamalizat multe dintre schimbările operate de mormoni în propriile învățături și scripturi.

Pe lângă chestiunea problematică a revizuirilor sale, *Cartea lui Mormon* este deosebit de dubioasă. Pasaje întregi sunt copiate aproape cuvânt cu cuvânt din ediția Bibliei Regelui Iacob [KJV] (de exemplu, I Corinteni 15, 58 și Mosiah 5, 15 sunt aproape identice). Nenumărate alte fragmente au un limbaj asemănător cu Biblia KJV, dar fără gramatica și uzanța corectă și specifică Angliei începutului de secol XVII. Cu alte cuvinte, *Cartea lui Mormon* este o imitație lamentabilă a Bibliei KJV.

Argumentul plagiatului din varianta Regelui Iacob este întărit de încă o observație: multe dintre greșelile

Teologia Martorilor lui Iehova și practici controversate

Martorii lui Iehova pun accent pe importanța numelui biblic al lui Dumnezeu, care în ebraică se pronunță „Yahweh”, însă, de-a lungul timpului, a fost latinizat în „Iehova”. Iehoviștii spun că acesta este adevăratul nume al lui Dumnezeu și că însăși firea omenească participă la lupta dintre Iehova și Satana pentru supremația asupra universului. Iehova are și El trup, dar este de natură spirituală. Iehova este unicul Dumnezeu, unu în sine, astfel că, din punct de vedere teologico-dogmatic, Martorii lui Iehova sunt unitarieni: nu cred în Dumnezeu – Sfânta Treime.

La fel ca arienii din vechime, iehoviștii cred că Iisus este o făptură creată a lui Dumnezeu prin care a fost finalizat restul creației. În timpul vieții Sale pe pământ, Iisus a făcut minuni, dar în prezent nu mai săvârșește lucrări suprafirești. El a suferit și a fost omorât, dar nu pe o cruce, ci pe un „stâlp de tortură”, o singură bucată de lemn verticală. (Crucea este considerată simbol păgân.) Moartea Sa a avut drept consecință eliberarea oamenilor de păcat și de moarte. După ce a murit, a fost înviat de Dumnezeu, fiind acum o simplă făptură spirituală.

Iisus este același cu Arhanghelul Mihail. Duhul Sfânt nu este o Persoană divină, ci pur și simplu „puterea lucrătoare” a lui Dumnezeu.

Iehoviștii afirmă credința în Biblie, însă ei folosesc propria traducere numită Traducerea Lumii Noi, care